

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 4C/29/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5625201314
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Zuzana Bajlová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2025:5625201314.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Zuzanou Bajlovou, LL.M., v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom Bratislava, ul. 29. augusta 8 a 10, IČO: 30 807 484, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D., prechodne bytom E. XXX, F. G., v konaní o zaplatenie 12.767,41 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 2.553,48 eur, ktorú sumu súd povoľuje žalovanému splácať v 70 eur mesačných splátkach, vždy do každého 25. dňa toho ktorého mesiaca, pod hrozbou straty výhody splátok, pričom prvá splátka je splatná právoplatnosťou tohto rozsudku.
- II. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .
- III. Žiadnej zo strán sporu sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 22. 04. 2025 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 12.767,41 eur. Žalobu odôvodnil tým, že si náhradu škody uplatňujú podľa § 238 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Žalovaný dňa 20. 11. 2010 v čase o 11:33 hod. v Ružomberku, v areáli spol. Mondi SCP, a.s. Ružomberok, Tatranská cesta 3 počas vykonávania demontáže konštrukcie starého káblového mosta uviazal kovový nosník na reťaze žeriava. A. B. odpálil 4 ks šróbov, ktoré kovový nosník držali o betónový pätník, následne žeriavnik G. H. nosník nadvihol, kýval s týmto bremenom zo strany do strany napriek tomu, že vedel a videl, že sa v ohrozenom priestore pred začiatkom zdvíhania tohto bremena zdržiavali pracovníci A. I. a A. B., pričom z prepravovaného bremena odpadla kovová rúra, ktorá pri páde zasiahla A. I. do hlavy a hornej časti tela a spôsobila mu ťažké zranenia na základe ktorých bol uznaný dočasne práceneschopným od 20. 11. 2010 do 18. 11. 2011. Poškodený je od 19. 11. 2011, z dôvodu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, invalidný. Žalovaný ako samostatne zárobkovo činná osoba vykonávajúca práce viazača bremien pre odberateľa - spoločnosť MAKS-D s.r.o. so sídlom Nováky, porušil ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a), písm. d) a § 18 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, podľa ktorých bol povinný v záujme zaistenia BOZP zabezpečovať, aby pracoviská, pracovné a výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali BOZP zamestnancov pri vykonávaní prác na vonkajších pracoviskách, porušil aj ustanovenie § 12 ods. 2 písm. c) bod 2 zákona o BOZP nedodržaním bezpečnostnej úrovne čl. 82 STN 270143 v tom, že ako viazač bremien mal za povinnosť uviazať a zavesiť bremeno - konštrukciu s kovovou rúrou, v prípade, že poznal jeho hmotnosť tak, aby nedošlo k jeho pádu, alebo pádu časti bremena. Teda inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Za uvedený skutok bol Okresným súdom Ružomberok rozsudkom sp. zn. 1T/115/2012 zo dňa 30. 09. 2013 uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona a odsúdený podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, 3 Trestného zákona a § 36 písm. j) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní

2 rokov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20. 02. 2014. Uvedeným rozsudkom boli poškodení odkázaní s nárokmi na občianske súdne konanie. Žalobca výzvou č. 180-900-0014/2011-053 zo dňa 19. 03. 2025 vyzval žalovaného na náhradu škody, ktorá mu vznikla vyplatením dávky dôchodkového poistenia poškodenému. Okresný súd Ružomberok vo veci náhrady škody z dôvodu tejto istej škodovej udalosti už rozhodoval, len za iné kalendárne obdobie, rozsudkom č. k. 9C/175/2015-167 zo 14. 11. 2016 a rozsudkom č. k. 9C/25/2019-71 zo 22. 01. 2020.

2. Súd prvej inštancie vydal vo veci dňa 29. 04. 2025 pod č. k. 4C/29/2025-14 platobný rozkaz, voči ktorému podal včas žalovaný odpor s odôvodnením vo veci samej, čím došlo k zrušeniu platobného rozkazu.

3. V podanom odpore (č. I. 21 spisu) žalovaný uviedol, že financiami, ktoré od neho žalobca žiada, nedisponuje. S manželkou žijú z príjmov, ktoré mesačne získajú ako odmenu za svoju prácu v zamestnaní, manželka pracovala len na dohodu o pracovnej činnosti z dôvodu nemožnosti zamestnať sa na trvalý pracovný pomer. Vlastní osobný automobil Nissan Primera, rok výroby 2000, ktorý je dočasne vyradený z evidencie. Nehnuteľný majetok nevlastní žiaden. Byt, v ktorom má trvalý pobyt, patrí jeho manželke a dcére J.. Vlastníkom nehnuteľnosti, v ktorej má prechodný pobyt, je jeho manželka. V roku 2018 mu bolo diagnostikované reumatické ochorenie, čo mu spôsobuje zhoršenú schopnosť pracovať plnohodnotne. Jeho zhoršený zdravotný stav bol dôvodom pre ukončenie SZČO a prechod na zamestnanecký pomer. Jeho majetkové pomery sa od posledného súdneho rozhodnutia zhoršili, preto žiada, aby súd podľa § 450 Občianskeho zákonníka uznal náhradu škody na 10 % zo žalovanej sumy.

4. Žalobca v podanej replike (č. I. 39 spisu) uviedol, že nárok žalobcu v zmysle ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. je samostatným regresným nárokom a vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody má táto úprava povahu špeciálneho ustanovenia. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody v súlade s ust. § 450 OZ je súd povinný vždy skúmať aj to, či sú dané zákonné predpoklady na zníženie náhrady škody. Zníženie náhrady podľa ust. § 450 OZ je vylúčené iba v prípade, ak bola škoda spôsobená úmyselne. Zo znenia ust. § 450 OZ vyplýva, že súd z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže primerane znížiť náhradu škody, vezmúc do úvahy, akým spôsobom ku škode došlo, s prihliadnutím na osobné a majetkové pomery žalovaného. To, že pracovný úraz p. A. I. sa nestal výlučne zavineným protiprávnym konaním žalovaného, bolo zohľadnené aj v rozsudkoch Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 9C/175/2015-167 zo dňa 14. 11. 2016 a sp. zn. 9C/25/2019-71 zo dňa 22. 01. 2020, kde súd rozhodol o primeranom znížení náhrady škody, ktorú mal žalovaný zaplatiť žalobcovi. Keďže žalovaný zaslal prílohy preukazujúce jeho nepriaznivé osobné a majetkové pomery, rozhodnutie o prípadnom znížení náhrady škody žalobca ponechávajú na rozhodnutí súdu.

5. Žalovaný v podanej duplike (č. I. 44 spisu) uviedol, že nie je schopný zaplatiť žalovanú sumu z dôvodu svojich nepriaznivých osobných a majetkových pomerov. Trvá na svojej žiadosti o zníženie náhrady škody tak, ako už bolo rozhodnuté v predchádzajúcich rozhodnutiach Okresného súdu v Ružomberku. Sumu úhrady ponechal na rozhodnutie súdu.

6. Poverená zástupkyňa žalobcu na pojednávaní uviedla, že žalovaný dňa 20. 11. 2010 v Ružomberku, v areáli MONDI SCP, počas vykonávania demontáže koštruktie starého káblového mostu zasiahol poškodeného p. A. I., čím mu spôsobil zranenia, na základe ktorých bol poškodený uznaný dočasne práceneschopným, v období od 20. 11. 2010 do 18. 11. 2011, a následne od 19. 11. 2011, z dôvodu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, bol uznaný invalidným. Konaním žalovaného vznikla Sociálnej poisťovni škoda vo výške 12.767,41 eur za ďalšie obdobie, a to vo forme vyplatenej dôchodkovej dávky za obdobie od 08. 05. 2022 do 07. 04. 2025. Môžu potvrdiť, že k dnešnému dňu žalovaný nemá podližnosť voči žalobcovi. Súhlasia s navrhovanou výškou splátky vo výške 70 eur mesačne.

7. Žalovaný zotrval na svojich písomných vyjadreniach a žiadal, aby súd vychádzal z listín založených v spise.

8. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, a to s výzvou zo dňa 19. 03. 2025 (č. I. 3 spisu), s potvrdením výšky vyplatených dávok dôchodkového poistenia (č. I. 7 a nasl. spisu), s výpisom z účtu žalovaného (č. I. 23 a nasl. spisu) a s obsahom pripojených spisov

Okresného súdu Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok sp. zn. RK-9C/175/2015, RK-9C/25/2019 a RK-10C/34/2022.

9. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo v konaní vyšlo najavo, súd zistil tento skutkový a právny stav:

10. Súd mal z rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T/115/2012 zo dňa 30. 09. 2013 preukázané, že žalovaný bol týmto rozsudkom uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 32 ods. 2 a 3 Trestného zákona a § 36 písm. j) Trestného zákona, odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, ktorý mu bol podmienene odložený a bola mu určená skúšobná doba v trvaní 2 rokov. Súčasne bol uložený trest zákazu činnosti vykonávať viazanie a zavesovanie bremien na dobu 2 rokov.

11. Okresný súd Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok rozsudkom č. k. 9C/175/2015-167 zo dňa 14. 11. 2016, rozhodol o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 16.395,25 eur tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3.000 eur, a to v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur, pod hrozbou straty výhody splátok. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Okresný súd Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok rozsudkom č. k. 9C/25/2019-71 zo dňa 22. 01. 2020, rozhodol o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 9.698,58 eur tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.774,84 eur, a to v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur, pod hrozbou straty výhody splátok. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Okresný súd Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok rozsudkom č. k. 10C/34/2022-59 zo dňa 10. 11. 2022, rozhodol o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 10.115,14 eur tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.031,83 eur, a to v pravidelných mesačných splátkach po 70 eur, pod hrozbou straty výhody splátok. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Ako vyplýva z vyššie uvedených súdnych rozhodnutí, súdy aplikovali ustanovenie § 450 Občianskeho zákonníka o znížení nároku na náhradu škody a zaviazali žalovaného zaplatiť žalobcovi 20 % zo žalobou uplatnenej sumy. Výzvou č. 180-900-0014/2011-053 zo dňa 19. 03. 2025, vyzval žalobca žalovaného na úhradu sumy 12.767,41 eur, ktorá vznikla žalobcovi výplatom dávok A. I. z dôchodkového poistenia, a to formou invalidného dôchodku za obdobie od 08. 05. 2022 do 07. 04. 2025.

12. Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

13. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

14. Podľa § 450 OZ, z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobila; prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

15. Podanou žalobou sa žalobca voči žalovanému domáhal náhrady škody, ktorá mu vznikla vyplatením dôchodkových dávok poistencovi A. I., za obdobie od 08. 05. 2025 do 07. 04. 2025, spolu vo výške 12.767,41 eur a to podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, v zmysle ktorého má sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalovaný sa voči poistencovi žalobcu dopustil nedbanlivostného trestného činu, za ktorý bol právoplatne uznaný vinným, pričom súd je v zmysle ust. § 193 Civilného sporového poriadku viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal. Rovnako mal súd preukázanú výšku škody, túto napokon žalovaný ani nerozporoval.

16. Výrok o vine v trestnom rozsudku spravidla konštatuje len zavinenie páchatela, nikdy však spoluzavinenie poškodeného alebo tretej osoby. V odsudzujúcom trestnom rozsudku je ustálená minimálna výška škody spôsobná trestným činom, avšak celkové okolnosti prípadu môžu nasvedčovať tomu, že na vzniku škody v takto ustálenej výške sa určitou mierou zavinenia podieľala aj iná osoba, prípadne aj sám poškodený. Bolo by v rozpore s požiadavkou spravodlivého súdneho konania, ak by

civilné súdy za každej okolnosti v konaní o náhradu škody zaviazali škodcu povinnosťou na náhradu celej výšky škody zistenej v trestnom konaní, a to aj v prípade, ak z ostatných okolností vyplýva, že na vzniku škody v tejto výške sa podieľal aj iný subjekt. Pre nemožnosť brania v trestnom konaní na zodpovednosť aj poškodeného trestnou činnosťou, tak otázka prípadného zavinenia poškodeného nemôže byť nikdy vyriešená výkonom odsudzujúceho rozsudku v trestnom konaní a jedinou schodnou cestou vyriešenia prípadného problému podielu poškodeného (prípadne i tretej osoby) na vzniku škody, môže byť civilné sporové konanie o náhradu škody.

17. V ustanovení § 450 Občianskeho zákonníka je zakotvené tzv. moderačné právo, ktoré ukladá súdu, aby v prípade existencie určitých skutkových okolností – najmä, ak ide o neúmyselné spôsobenie škody – náhradu škodu primerane znížil. Zmyslom moderačného práva je zmiernenie vplyvu zodpovednosti za škodu na škodcu tam, kde by uloženie povinnosti v plnom rozsahu predstavovalo, s prihliadnutím na všetky okolnosti, prílišnú tvrdosť (R 144/1951). Súd pri aplikácii ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka musí vziať do úvahy okolnosti vzniku nároku na náhradu škody, teda ako ku škode došlo; osobné a majetkové pomery škodcu, t. j. jeho zdravotný stav, rodinné, sociálne pomery, ako aj to, či náhrada príliš vysokej škody nemá pre neho likvidačné následky; celkové pomery poškodeného a to, či nejde o škodu spôsobenú úmyselne, v ktorom prípade zníženie náhrady škody neprichádza do úvahy.

18. Ako vyplýva z odôvodnenia trestného rozsudku, „nedostatočný spôsob uviazania visiaceho bremena a nekonanie v zmysle zákona a predpisov, ktoré bližšie upravujú jeho povinnosti ako viazača bremien, spolu s konaním A. B. a v neposlednom rade aj spolu s konaním samotného poškodeného A. I., ktorý síce na požiadanie B., ale s ohrozením vlastného života a zdravia vstúpil do bezpečnostnej zóny, kde objektívne nemal čo robiť, tým skôr, že na akomkoľvek zdvíhacom zariadení je uvedené aj upozornenie o zákaze zdržiavania sa osôb pod ramenom žeriava, visiacim bremenom, je práve tou dostatočne významnou skutočnosťou, ktorá je v príčinnej súvislosti so vzniknutým následkom.“ Z odôvodnenia predmetného trestného rozsudku preto vyplýva, že zodpovednosť za predmetnú škodovú udalosť popri samotnom žalovanom mala minimálne ďalšia osoba, a to A. B.. Rovnako z rozsudku vyplýva spoluzavinenie samotného poškodeného A. I..

19. Z týchto dôvodov aj súdy v predchádzajúcich troch konaniach o nároku žalobcu na náhradu škody využili moderačné právo a náhradu škody primerane znížili na 20 %. Súd nemal dôvod odchyliť sa od tejto ustálenej rozhodovacej praxe a pokiaľ žalovaný požiadaval o prehodnotenie výšky náhrady škody, pričom poukázal na svoj zdravotný stav, ku ktorého zhoršeniu malo dôjsť v roku 2018, nejedná sa o novú skutočnosť, prípadne zmenu pomerov, keďže posledné rozhodnutie v obdobnej veci bolo vydané dňa 10. 11. 2022.

20. Vzhľadom na zistené sociálne a majetkové pomery žalovaného súd povolil súdom priznanú sumu vo výške 2.553,48 eur splácať žalovanému za súhlasu žalobcu v 70 eur mesačných splátkach, vždy do každého 25. dňa toho ktorého mesiaca, pod hrozbou straty výhody splátok. Súd zohľadnil, že takáto výška splátky bola určená aj posledným rozhodnutím súdu. Vzhľadom na platobnú disciplínu žalovaného si tento ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku všetky podližnosti voči žalobcovi riadne a včas splnil.

21. O trovách konania rozhodol súd tak, že žiadnej zo strán sporu právo na náhradu trov konania nepriznáva, keďže strany sporu mali vo veci úspech pomerný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.